

Adaptační program „BAREVNÝ DOMEČEK“

Školní rok 2016/2017

Osnova:

1. Charakteristika adaptačního programu (dále jen AP).
2. Záměr AP.
3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů- ze strany MŠ.
4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů - ze strany zákonných zástupců.
5. Profesionální přístup pracovníků školy, pedagogických i nepedagogických.

1. Charakteristika adaptačního programu

☉ Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově přichozích dětí na prostředí školy.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program (režim). Již při prvních kontaktech s rodiči, při zápisu do MŠ, při informační schůzce v září apod., je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace, postupné začleňování jejich dítěte do nového prostředí a usnadnění tak zásadní změny v životě dítěte, čímž je první odloučení od rodiny. Rodičům je tak dána možnost strávit se svým dítětem určenou dobu v mateřské škole. Děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu v MŠ, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Abychom omezili nepříjemné pocity na minimum, prochází všechny děti tzv. adaptací. Tato doba „zvykání“ trvá obvykle 6 týdnů. V této době musí malý človíček vyřešit spoustu úkolů, aby mohl poprvé v životě zůstat delší dobu sám, bez maminky, jinde než doma a přitom být spokojený a cítit se bezpečně. Naše mateřská škola si stanovila tři měsíční zkušební dobu, po kterou by dítě mělo přivyknout a bylo v dostatečné míře adaptováno.

☉ Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do MŠ.

2. Záměr adaptačního programu mateřské školy

☉ **přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi**, které se připravují na zahájení docházky, dostatečné seznámení se s prostředím, podmínkami vzdělávání, pedagogy a personálem školy

☉ seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný poradenský a informační servis

☉ **umožnit dětem**, které budou navštěvovat mateřskou školu **postupně a nenásilně seznámení** s novým prostředím, zejména dětem mladších 3 let (tedy děti 2 až 2,5leté), které jsou od 1.9. do MŠ přijaty

☉ **adaptační program** naší MŠ je dostatečně **flexibilní** na základě zkušeností předškolních pedagogů, může být individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ

☉ **než rodiče udělají krok k zápisu** svého dítěte do MŠ, **mohou** kdykoliv využít pozvání k **navštěvě školy** (například při Dni otevřených dveří, nebo při pobytu dětí na školní zahradě, kdy maminka sedí na lavičce, dítě si vedle ní hraje s ostatními dětmi). Mohou zavolat do MŠ a domluvit si prohlídku prostor, seznámit se s pracovním kolektivem, účastnit se běžného programu dětí a obdržet informace o životě školy.

☉ rodiče dětí jež jsou přijaty od 1.9.2016 do MŠ se musí **zúčastnit informativních schůzek** s budoucími učitelkami jejich dětí. Informace a rozhovor je věnován především poznatkům o nových dětech a otázkám rodičů, které je zajímají (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje do MŠ, nadstandardní aktivity školy, apod.). Rodiče tak mají možnost s předstihem a tedy pružně reagovat na doporučení a požadavky mateřské školy.

☉ rodiče **mají potřebné informaci** o webových stránkách MŠ, kde jsou informováni včas o změnách a novinkách školy a jejich povinnostech je tyto stránky sledovat a včas se o všem informovat. Webové stránky MŠ : www.msresslova.cz. Dotazy mohou vznést také prostřednictvím e-mailu MŠ : msresslova@seznam.cz nebo telefonicky : 596814912, 732 186 275, vždy je nutné uvést jméno dítěte, do jaké třídy je zařazeno, čeho se dotaz týká a jméno učitelky, které s dítětem pracují.

☉ v prvních dnech školního roku jsou **na pracovišti přítomny obě učitelky** od ranních hodin, aby nově přichodící osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na obě učitelky si tedy děti zvykají současně

☉ **matka** nebo jiný blízký člověk **zůstává v mateřské škole** po určitou, nezbytně nutnou dobu, hraje si s ním, zapojuje se do činností školy a vnáší tak do nového prostředí podstatnou část prostředí pro dítě důvěrně známé a bezpečné – domova. Adaptační režim se po domluvě s učitelkami může opakovat a postupně zkracovat podle potřeb a přízpůsobení dítěte, vždy po domluvě s rodiči dítěte.

4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců:

☉ Hledáte odpovědi na otázky: „*Mám strach, že se mé dítě ve školce bojí! Co když tam strádá?*“, a podobné otázky, které zvláště úzkostné maminky sužují? Jste nejistí? Nic neobvyklého! Obavy jsou normální, neznáte nás, neznáte prostředí, bojíte se že o své dítě jeho osamostatňováním přicházíte. Adaptaci na vzniklou situaci si musíte projít i Vy! Důvěru si každý musí zasloužit, a tak je to i s naší mateřinkou. Není to hned, ale postupně získáte jistotu, že prostředí pro Vaše dítě je bezpečné, umožňují mu rozvíjet se, socializovat se.

☉ **Rady :**

☉ **povídejte si s dětmi** o tom, co budou v MŠ dělat, nic nedbejte na to, že zpočátku se objeví introvertní projevy chování - děti se na určitou dobu uzavírají do sebe, hledají v sobě jistoty, které mají z domácího prostředí, děti regredují, couvnou ve vývoji zpět a pak poskočí dopředu. Tento stav, kdy děti více přilnou k mamince, jsou na ní více závislé, pláčou, nebo jsou naopak agresivní, dělají kroky zpět v hygieně, či stolování, v běžných rituálech, mají sníženou schopnost samostatnosti, jsou více pasivní, omezují komunikaci apod., je přechodný. Je důležité si uvědomit, jak náročná změna v životě dítěte to je. Vaše pomoc je namístě.

☉ **Každý den se na něco těšte**, třeba na to, že Vám dítě nakreslí obrázek.

Pokud dítě ve školce nemluví, nevádí, pokud doma o školce vypráví, pak vše dobře vnímá, zajímá se o dění, pamatuje si a chce s rodinou zážitky sdílet, jste na dobré cestě k včasné a rychlé adaptaci.

☉ **Pamatujte si zásadu** „Netlačit příliš na urychlení adaptace, čím více se snažíme, tím pomalejší bude šance na adaptaci Vašeho dítěte.“ Vše chce svůj čas a každé dítě je jiné- **hodně trpělivosti!**

☉ **rozvrhněte si čas** tak, aby dítě necítilo časový stres, aby bylo v novém prostředí uspokojené ve svých hravých a objevitelských potřebách

☉ **vyvarujte se výhrůžek typu :** „*Počkej, až budeš muset chodit do školky!*“
„*Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky!*“

Děti se budou díky Vám obávat školky dopředu!

☉ **osamostatňujte dítě v:**

- používání WC

- ve stravovacích návycích (stolování, samo se najíst)

- v sebeobslužných návycích (samo se obléknout, umýt)

- vhodně zvolte druh oblečení, obutí (bez tkaniček, knoflíků)

- v objevitelských aktivitách

- pozorování a napodobování okolí

- dorozumívání se s ostatními (dospělými i dětmi)

- prosazování svého přání, názoru, posilování volního úsilí

- uče děti respektovat běžné komunikativní prostředky jako jsou, doporučení, výzva, rada, či přání druhého

- **tvořte spolu s dětmi pravidla, dbejte aby je dodržovaly (dospělý stanovuje hranice, dítě je musí respektovat, pokud se Vám nepodaří u dítěte vytvořit návyk „poslechnout“ do tří let, těžko jej to budete učit v 5 nebo 6 letech)**

☉ **pravidla nejsou povídla** – všichni musíme nějaká pravidla a řád v životě dodržovat, záleží na roli, kterou ve svém životě zastáváme, uče tomu i Vaše dítě.

☉ jakmile získá dítě pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, nadchází poslední fáze adaptace tj. zvyknout si na myšlenku, že bude spíkat jinde, než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je potřeba je na jeho

zvládnutí dítě dobře připravit. Maminka i paní učitelka budou s dítětem o spaní předem mluvit, vyberou doma vhodnou hračku a pyžamko. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní v MŠ těšit. Teprve odchází-li dítě se samozřejmostí do postýlky, spokojeně z ní vstává a odchází si hrát, teprve tehdy můžeme prohlásit, že **adaptace je úspěšně u konce**.

5. Profesionální přístup pracovníků školy – pedagogických i nepedagogických:

☺ všechny pracovnice MŠ přistupují k novým dětem empaticky, vždy dodržují etický kodex pracovníků (klidné vystupování, citlivý přístup, vcítění se do nové situace dítěte a rodičů).

☺ „Barevný domeček“ při MŠ Resslova buduje statut - Mateřská škola - místem pohody, bezpečí a partnerem pro rodiče ☺

V Havířově 1.9.2016

ředitelka mateřské školy :
Mgr. Michaela Durdiaková

Realizace adaptačního programu :

Adaptační program je prioritně určen dětem **mladších 3 let (zejména tedy dětem 2 až 2,5 letým)**, které byly přijaty k předškolnímu vzdělávání v MŠ od 1.9. 2016 s tím, že bude docházet k jejich postupnému začleňování. Adaptační program bude rozdělen do dvou fází :

I. fáze : odpolední „ Hrátky v Barevném domečku“ - ve školce s rodičem

II. fáze : samostatný jednodenní dopolední pobyt ve školce bez rodiče

Jednotlivé fáze budou na sebe postupně navazovat s ohledem na věkové a individuální možnosti každého dítěte (samostatnost v sebeobsluze, hygieně). Určitě se vyplatí jednotlivé fáze dodržovat a nic neuspěchat.

Abychom se vyhnuli případným problémům či obtížím při adaptaci je potřeba stanovit si jasná pravidla, které pak všichni, kterým je prioritně tento adaptační program určen, budeme **dodržovat**.

(I: fáze) : Adaptace nebo-li tzv. „**HRÁTKY V BAREVNÉM DOMEČKU**“ budou probíhat následovně :

SUDÝ TÝDEN A LICHÝ TÝDEN: **vždy v pondělí od 14:45 – 16:00 hod.**

Důležité je, aby rodič dodržoval vymezený den v sudém či lichém týdnu a dále pravidelně sledovat webové stránky MŠ, kde budou v sekci Adaptační program“ uvedeny vždy případné změny. Ty mohou nastat ! (nemoc pedagogů, účast pedagogů na vzdělávacích aktivitách a jiné).

ZAČÍNÁME VE ČTVRTEK 6.10.2016 od 14:45 ❤️ 😊

PRAVIDLA PRO DĚTI A JEJICH DOPROVOD:

- ✓ „Hrátek v Barevném domečku“ se účastní vždy dítě přijaté do MŠ se svým doprovodem
- ✓ Po celou dobu pobytu ve třídě za své dítě plně odpovídá rodič (popř. jiná dospělá osoba, ne sourozenec). Rodič musí mít vždy přehled o tom, kde dítě je, co dělá – tzn., že rodič zodpovídá za jeho bezpečnost.
- ✓ Dítě má možnost si vypůjčit libovolnou hračku, knížku, a tu po skončení činnosti společně s rodičem uklidí
- ✓ Rodič vědomě vede dítě k tomu, aby hračky či jiné pomůcky používalo účelně – tedy, aby je neničilo, a vysvětlí dítěti proč.
- ✓ Z důvodu bezpečnosti vede rodič dítě k dodržování a respektování třídních pravidel, které jsou umístěné na viditelném místě ve třídě.
- ✓ Rodič bude zajišťovat také doprovod svého dítěte na WC, do umývárny. K hygieně budou používat určená umyvadla a papírové utěrky. Dodržujeme zde nejfrekventovanější pravidlo – pohybujeme se pomalu – jinými slovy ve třídě, v herně, šatně na WC či umýárně neběháme.
- ✓ Dítě i rodič musí mít přezůvky – bezpečnost.

II: fáze . Samostatný jednodenní dopolední pobyt v „Barevném domečku“

Dle individuálních možností a schopností dítěte můžeme pomalu zkusit samostatný jednodenní dopolední pobyt ve školce. Pro tuto fázi je pak potřeba dodržovat tyto kroky :

- ✓ Včas nahlásit dítě k tomuto pobytu – nejlépe e-mailem MŠ (pedagogové tak mohou lépe reagovat)
- ✓ Samostatný jednodenní pobyt je vždy již se stravou (což je dopolední svačinka, oběd a odpolední svačinka), pokud by si rodič přál pobyt kratší, pak si oběd a odpolední svačinku odebere do přineseného jídlonosiče (**strava se vydává v kuchyni MŠ od 11:15 hod. do 11:30 hod.** , uvedeme si možný příklad : dítě je přihlášeno na samostatný jednodenní pobyt ve školce, rodič si přeje pobyt od 8:00 – 11:00hod., takže až si své dítě přijde vyzvednout v 11:00 hod, a přinese s sebou jídlonosič, své dítě si převezme a zajde si pak oběd a odpolední svačinku vyzvednout do jídlonosiče – zadní vstup do budovy MŠ – ZVOŇTE)

Pro všechny, kteří jsou do adaptačního programu zapojeni se vztahují i veškeré akce, které MŠ pořádá (divadla ve školce, odpolední akce na zahradě MŠ – viz plán akcí MŠ na webových stránkách MŠ.

Rodiče, kteří se adaptačního programu : **„Hrátky v Barevném domečku“** účastní jsou povinni sledovat veškeré dění v MŠ prostřednictvím našich webových stránek – jsou zde uvedeny informace o platbách – dny a časy výběru školního a stravného, informace o akcích MŠ a další).

Na srdečnou a dobrou spolupráci se těší tým „Barevného domečku“ při MŠ Resslera v Havířově

